

Samordningsförbundet
Insjöriket

Dnr

Årsredovisning 2016

Beslutad av styrelsen 2017-04-16

ARBETS MATERIAL

Ordförande har ordet

Samordningsförbundet Insjörikets arbete står för social och ekonomisk hållbarhet. Att få människor närmare arbete, till ett arbete eller komma tillbaka till arbete är inte bara en samhällsvinst utan också en ren jackpot för den enskilda individen. Vi uppmärksammade detta på vårt 10 årsjubileum, där vi både lanserade vårt nya namn och fick möjlighet att berätta om det utmärkta arbete som alla våra medarbetare presterar. Det har varit ett år i uppmärksamhetens tecken.

ARBETS MATERIAL

Innehållsförteckning	sida
1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	3
2. RESULTATRÄKNING.....	16
3. BALANSRÄKNING	16
4. KASSAFLÖDESANALYS.....	17
5. REDOVISNINGSPRINCIPER	17
6. NOTER.....	17
7. UTFALL BUDGET PER VERKSAMHETFEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.	
8. STYRELSENS BESLUT	19

1. Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2016.

Till redovisningen hör en resultatbilaga där ingående redovisning görs av de verksamheter som finansierats under 2016.

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Förbundet har en verksamhetsplan som sträcker sig över åren 2015-2017. Målet är att de ingående medlemmarnas samverkan skall stötts och förbättras. Samverkan mellan myndigheter ställer stora krav på de inblandade parterna och Samordningsförbundet har genom lagstiftningen och strukturen en unik möjlighet att sektorsövergripande vara en plattform för att samordna insatser. Genom att vara denna plattform har förbundet bl.a kunna bidra med kunskapsöverföring mellan myndigheterna.

Verksamheterna skall ha realistiska mätbara mål som är kopplade till att mäta effekterna av den samordnade rehabiliteringen (förflyttning mot egen försörjning) snarare än att mäta hur många/hur fort/hur länge. Syftet är att öka möjligheterna till egen försörjning och en effektivare användning av gemensamma resurser.

Förbundet prioriterar behovsgrupperna unga vuxna, långtidsberoende av samhällets stöd för sin försörjning samt personer i behov av förebyggande hälsoåtgärder.

Året kan sammanfattas med att 596¹ personer (381 kvinnor och 215 män) har deltagit i verksamheter finansierade av samordningsförbundet. Utöver det har 1033 deltagare redovisats i volyminsats. Alla förbundets prioriterade målgrupper har verksamheter knutna till sig. Likaså har många aktiviteter genomförts för att stödja kunskaps- och strukturutveckling. Samordningsförbundet har en verksamhetsplan som sträcker sig över tre år – 2015-2017.

Årets resultat uppgår till 426 526. Utgående eget kapital uppgår till 1 440 217 kr, där delar kommer att användas i planerad verksamhet under 2017.

1.2 Om förbundet

Styrelsen för Samordningsförbundet Mölndal, Partille, Härryda, Lerum och Alingsås, organisationsnummer 222 000 – 2071, med säte i Mölndals Stad avger årsredovisning för 2016. Samordningsförbundet upprättar delårsbokslut per sista augusti samt årsbokslut som synkroniseras med medlemmarnas redovisningar. Samordningsförbundet bildades den 1 juli 2006 utifrån ett initiativ från förbundets medlemmar.

Den 23 september firade Samordningsförbundet Insjöriket 10 år. Dagen bjöd på föreläsningar, uppmärksammande av "fantastiska resultat" och underhållning. 102² personer deltog. De som närvarade var en blandning av politiker, tjänstemän, handläggare från myndigheterna, företag, personal från andra

¹ 100 fler deltagare än för 2016

² Könsfördelning 75 % kvinnor och 25 % män

förbund och deltagare i Insjörikets verksamheter. I samband med jubileet bytte förbundet namn till Samordningsförbundet Insjöriket.

Lagstiftningen - Ett synsätt på välfärdsarbetet

Lagen om Finansiell samordning (Lag 2003:1210) handlar ytterst om att erövra ett nytt synsätt på välfärdsarbetet. Ett synsätt som innebär att den enskilde individens behov, förmåga och delaktighet är grunden för vilken rehabilitering som sätts in och där medarbetarnas gemensamma kompetens utvecklas och står till förfogande tillsammans med myndigheternas samlade möjligheter. Samordningsförbundets arbete utgår därför från en vision om att en med gemensamma resurser tar ett gemensamt ansvar.

Rehabilitering ingår i alla medicinska, sociala, psykologiska och arbetslivsriktade åtgärder, för att stödja individen att återvinna sin funktionsförmåga och förutsättningar.

Arbetet skall utgå från det lokala perspektivet, individens behov och medarbetarnas erfarenheter. De samverkande organisationernas behov är utgångspunkten för hur Samordningsförbundet väljer att organisera den verksamhet som stöds/finansieras av förbundet.

Definition av begrepp:

Samarbete sker mellan professioner – det vill säga handläggares, chefers och behandlares kontakter med varandra.

Samverkan sker på organisatorisk nivå mellan myndigheter för att effektivisera gemensamma insatser och resurser.

Samordning handlar om parternas ansvarsområden. Samordning gör att kompetens som finns hos parterna gemensamt används på bästa sätt, för att återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Samverkan genom Finansiell samordning dvs. när både stat, kommun och landsting stödjer samverkan via en gemensam juridisk person är unikt i svensk förvaltningshistoria. Det är första gången sedan 1634 som vi har möjlighet att arbeta så gränsöverskridande som samordningsförbunden medger.

1.2.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalansregionen samt Mölndal, Partille, Härryda, Lerum och Alingsås kommuner som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

1.2.2 Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliterings-insatser (2003:1210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundets medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning.

Samordningsförbundet följer även lagen om kommunal redovisning (1997:614) och kommunallagen (1991:900) i tillämpliga delar.

1.2.3 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet.

Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till skapa strukturella förutsättningar i form av kunskapsutbyte och konferenser.

1.2.4 Finansiering/Medlemsavgifter

Årets tilldelning från förbundsmedlemmarna uppgår till 16 692 000 kronor, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrar med hälften av medlen, landstinget/regionen med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel. Kommunernas fördelning baseras på kommuninvånarantal.

Utöver förbundsmedlemmarnas bidrag har förbundet erhållit ca 600 000 kr från projektet Inkluderande Rehabilitering³.

1.2.5 Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet skall arbeta för ett förändrat synsätt på välfärdsarbetet. Ett synsätt som innebär att all rehabilitering sker utifrån individers behov och förmåga, individens aktiva medverkan och att de samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar. Denna vision skall omsättas i de verksamheter som Samordningsförbundet finansierar.

1.3 Beskrivning av verksamheten

Förbundet prioriterar behovsgrupperna unga vuxna, långtidsberoende av samhällets stöd för sin försörjning samt personer i behov av förebyggande hälsoåtgärder.

INDIVIDSAMVERKANSTEAM

De två Individsamverkansteamerna täcker Samordningsförbundets fem kommuner, uppdelade på Mölndal/Härryda och Partille/Lerum/Alingsås. Teamen består av handläggare från de fyra huvudmännen och utgör därmed ett tvärprofessionellt team.

I teamet ingår socialsekreterare, personlig handläggare från Försäkringskassan, arbetsförmedlare och psykolog. Därutöver finns det tillgång till en arbetsterapeut samt friskvårdsterapeut, som finns som verksamhetsöverskridande resurser på Samordningsförbundet.

De olika professionernas insatser ska koordineras och anpassas efter det individuella behovet.

Deltagarna får information om verksamheten av sin remittent samt genom en skriftlig informationsbroschyr. Vid första kontakten med Individsamverkansteamet påbörjas den kartläggning som därefter ligger till grund för de insatser som eventuellt sätts in. Genom Individsamverkansteamet får deltagaren hjälp att formulera sina mål och stöd i förändringsprocessen mot bättre hälsa och arbete.

Teamen organiserar sitt arbete mot en gemensam handlingsplan för individen och uppdraget är att utreda och bedöma individens behov, samordna rehabiliteringsinsatserna samt ha en processtödande funktion under rehabiliteringsprocessen.

De övriga verktyg som finns Individsamverkansteamerna tillhanda är AKTIV, Utökat Aktiv och Grön rehabilitering. AKTIV Används främst i förrehabiliterande syfte för att bygga upp deltagarnas förmåga inför nästa steg i processen, Grön rehabilitering är en plattform för deltagarna att bryta isoleringen, träffa andra i samma situation vilket kan vara första steg i arbetslivsinriktad rehabilitering.

I samband med remissen ombeds individen att bryta sekretessen mellan huvudmännen avseende adekvat information som rör rehabiliteringsarbetet. Detta innebär att teamet har en unik möjlighet att kunna ta del av samtliga myndigheters dokumentation, vilket ger en samlad bild av individen. Sekretesslättningen gäller under den tid individen är aktuell i någon av förbundets verksamheter.

Verksamhetsansvarig är Försäkringskassan. Verksamheten har en styrgrupp bestående av chefer från myndigheterna.

Individsamverkansteamens målgrupp är arbetslösa individer mellan 18 och 64 år i behov av två eller flera myndighetskontakter, med en komplex problematik som inte en av huvudmännen ensam kan tillgodose. Individerna har ofta varit borta från arbetsmarknaden en lång tid och de rehabiliteringsinsatser som gjorts tidigare har inte gett tillräckligt resultat. Remittenten ska göra bedömningen att individen med ett omfattande stöd kan komma ut i arbete eller studier inom två år. Under kartläggning och vid inskrivning lägger Individsamverkansteamet stor vikt vid deltagarens motivationsnivå.

---

³ Europeiska socialfondsprojektet som förbundet bedriver tillsammans med fem andra samordningsförbund.

Remittenter till verksamheten är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vårdgivare, kommunerna samt verksamheter finansierade av Samordningsförbundet t.ex. Utökat Aktiv. Remittenterna informeras om verksamheten genom skriftligt material samt vid informationsträffar.

Målet är att individen genom den samordnade rehabiliteringen fortare skall uppnå högre grad av egen försörjning i någon form av sysselsättning än vad hon/han skulle ha gjort om ansvaret enbart låg kvar hos var och en av de enskilda myndigheterna. I de fall individen inte visar sig ha förmågan att nå egen försörjning, är teamets uppdrag att hänvisa individen till rätt myndighet och rätt ersättning.

Utöver målet för den enskilde individen är målet att få till stånd samordning och erfarenhetsutbyte mellan de samverkande huvudmännen. Denna samordning mellan myndigheterna förväntas göra skillnad för den enskilde deltagaren.

Individsamverkansteamet har under 2016 tagit emot 94 remisser. 34 nya deltagare har skrivits in i insatsen och 47 personer har återremitterats bl.a. på grund av att medicinsk rehabilitering bör föregå arbetslivsinriktad rehabilitering, för stora sociala hinder, pågående missbruk, bristande motivation eller att andra myndigheter har en pågående planering m.m.

13 av de remisser som inkom under 2016 hanteras fortsatt under 2017.

Under 2016 har teamet arbetat med totalt 77 deltagare, 65 kvinnor och 12 män. Totalt har 22 ärenden avslutats och av dessa deltagare har 10 av dem gått vidare till arbete, studier eller arbetssökande. Vidare kan påtalas att av dessa 22 avslutade ärendena var 20 av dem kvinnor och endast 2 män.

Övriga deltagare har antingen återinsjuknat, krävt annan typ av rehabilitering eller har flyttat. Detta innebär att Individsamverkansteamet uppnått sina mål i 45 % av de avslutade ärendena.

Teamet har genomfört metoddagar vid 2 tillfällen under 2016 med syfte dels att utveckla metodik inom teamet men även att förankra befintlig metodik hos de nya medarbetarna. Resultatet av dessa dagar har blivit att teamet delvis förändrat sitt arbetssätt och kommer under 2017 att avsätta mer tid i så kallade "metodteam". Detta för att teamet ska ha möjlighet att tillgodogöra sig nya arbetssätt och för att på ett effektivt vis kunna bemöta de "tunga" ärenden med omfattande psykisk ohälsa och svåra sociala hinder som kommer till Individsamverkansteamet.

I övrigt bedömer vi att frågan om skev könsfördelning i Individsamverkansteamet ter sig för komplex för att teamet skall åta sig en analys och jämförelse utifrån det stora hela antalet långtidssjukskrivna eller långvarigt arbetslösa, mönster i hur hen söker vård utifrån ett genusperspektiv, myndigheternas jämställdhetskunskap osv.

Två av de nya medarbetarna har genomgått jämställdhetsutbildning under 2016 vilket bidrar till att teamet kan ha en förhöjd medvetenhet rörande jämställdhet i det dagliga arbetet.

Teamets förhoppning är man under 2017 kan ha en minskad rörlighet vad gäller personal och ser med tillförsikt fram emot att kunna leverera rehabilitering av hög kvalitet.

GRÖN REHABILITERING

Samordningsförbundet har tillgång till ett antal platser både på Gunnebo Slott och Trädgårdar (sedan oktober 2016) samt på Nääs Slott, där verksamheten bedrivs av Lerums kommun.

Rehabiliteringen på Gunnebo består av natur- och trädgårdsrelaterade aktiviteter i grupp varvad med enskilda samtal med socionom/arbetsterapeut. Rehabiliteringen pågår i tre månader, tre dagar i veckan, fyra timmar per dag. Huvudsakliga aktiviteter utförs i den befintliga anläggningen samt i den specialbyggda rehabiliteringsträdgården under handledning av diplomerad trädgårdsterapeut.

Rehabiliteringen syftar till att erbjuda sjukskrivna personer möjlighet till återhämtning, reflektion och förändring. Rehabiliteringen ska ge deltagarna rutiner, möjlighet att bygga upp självförtroende och självinsikt. Centralt för rehabiliteringen är mentalt förändringsarbete för att öka självkännedom angående sin arbetsförmåga och för att klargöra nästa steg på väg till egen försörjning.

Verksamheten vänder sig främst till personer med en stressrelaterad ohälsa och/eller annan psykisk ohälsa, som mentalt har påbörjat sin väg tillbaka till arbetslivet och önskar förändra sin nuvarande situation. Boende i samordningsförbundets geografiska område kan remitteras till verksamheten.

Målet är att deltagaren skall uppnå en förbättrad arbetsförmåga och i anslutning eller nära anslutning till rehabiliteringsperiodens avslut gå vidare till en annan typ av arbetslivsinriktad rehabilitering, kunna förvärvsarbeta, studera eller stå till arbetsmarknadens förfogande. Målet är vidare att under rehabiliteringsarbetet hitta ett för individen uthålligt sätt att arbeta och leva.

Verksamheten har under 2016 tagit emot tre kvinnliga deltagare från Samordningsförbundet.

Verksamhetsansvarig är Gunnebo Slott och Trädgårdar.

Grön rehab på Nääs tar emot personer med utmattningssyndrom. Under 12 veckor, 4 dagar i veckan och 4 timmar/dag deltar 6-8 personer i grupp. Man arbetar i naturmiljö i omgivningarna kring Nääs slott. Med naturen som hjälp skapas bättre rutiner i vardagen och man träffar andra personer i liknande situation. Målet är att ge deltagarna bra förutsättningar att på sikt återgå i arbete eller annan form av sysselsättning. Förutom "gröna aktiviteter" ingår Medicinsk yoga, mindfulness, kroppskännedom samt reflekterande samtal i grupp utifrån ett KBT-perspektiv. Grön Rehab drivs av Lerums kommun, som en permanent verksamhet sedan 2014, med stöd av Samordningsförbundet. Deltagarna kommer från Alingsås, Lerum, Partille, Härryda och Mölndals kommuner. I verksamheten arbetar en hortonom samt en sjukgymnast med steg 1 utbildning i psykoterapi.

Syftet med verksamheten är att ge stöd till deltagarna i deras återhämtningsprocess från utmattnings- och stressymptom samt öka förutsättningar att på sikt återgå i arbete.

Personer boende i samordningsförbundets geografiska område med hög stress och utmattningssyndrom.

Målet med verksamheten är att stärka individen inför fortsatt rehabilitering som på sikt kan leda till egen försörjning. Uppdraget är att genom gruppbehandlingar öka kunskaper om stress och hur man kan känna igen stress symptom. Man arbetar med tankeprocesser, praktiska förändringar i vardagen och naturens läkande krafter. Deltagaren får hjälp med att hitta balans mellan aktiviteter.

Verksamheten har under 2016 tagit emot 37 st. deltagare varav 30 är kvinnor och 7 män. Av samtliga så är 23 avslutade, varav 19 kvinnor och 4 män.

Närmast samtliga avslutade har gått vidare till fortsatt rehabilitering. Det som bland annat kännetecknar gruppen är att 78 % av deltagarna har minst gymnasieutbildning. Hälften av deltagarna kommer från Lerum, hälften från samordningsförbundets andra kommuner.

Verksamhetsansvarig är Lerums kommun.

För verksamhetsåret 2017 så är den sammanlagda budgeten för grön rehabilitering 525 000 kr.

UTÖKADE BEHOV

I budgeten fördelades 2,5 miljoner under 2016 avseende nya identifierade behov hos medlemsparterna. Under 2016 har nedanstående utvecklingsarbete bedrivits utifrån tilldelade extra medel inom medlemskommunerna.

Hälsotek Alingsås

Projektet Hälsoteket Eken Alingsås avser att bidra till en snabbare etableringsprocess för målgruppen personer med utländsk härkomst som står utanför samhället och behöver närma sig arbetsmarknaden. I Eken sker samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Alingsås kommun, Utbildningens Hus och Samordningsförbundet Insjöriket. Förbundet finansierat en del av tolkkostnaderna inom projektet, tryckkostnader för presentationsmaterial samt personal motsvarande 10% av en heltidstjänst.

Målet är att genom utökad och intensifierad samverkan snabbare förflytta målgruppen från offentlig till egen försörjning, påskynda inträdet på arbetsmarknaden och förhindra långvarigt utanförskap.

Aktiviteterna inom projektet består av föreläsnings- och friskvårdstillfällen. Under året har det varit 23 deltagare med en fördelning mellan könen var 65,2% kvinnor och 34,8% män. 12 personer har fullföljt hela kursen. De som avslutade kursen återgick till remitterande myndighet vilka var arbetsmarknadsenheten alternativt Arbetsförmedlingen.

Framgångsfaktorer inom projektet har bland annat varit den regelbundna och parallella fysiska aktiviteten under insatstiden samt närheten till Arbetsförmedlingen.

Utmaningar inom projektet är att få en fungerande rutin med tolkar. Vidare kvarstår utmaningar med att nå ut till myndigheterna och etablera informationen om Eken som ett komplement till redan befintliga insatser för målgruppen.

Möln dal, Friskvårdprogram med språkträning på Torrekulla

Insatsen vänder sig i första hand till de individer som tillhör enheten för ekonomiskt bistånd i Möln dals stad och som har låg kunskap i svenska språket. Målet är att förbättra integrationen och ge deltagarna bättre förutsättningar att komma in i samhället, nå egenförsörjning och därmed minska de offentliga kostnaderna. Verksamheten består av olika gruppinsatser såväl som individuellt anpassade insatser som finns etablerade inom Möln dals stad och som är speciellt inrättade för att arbeta med målgruppen. Förbundet har finansierat en heltidstjänst från 1 september till årets slut. Insatsen "Hälsa på svenska" har nått 7 kvinnor med utländsk bakgrund under 10 veckor, samtliga med låg språknivå som det enda dokumenterade arbetshindret. Åldern har varit spridd från 43-62 år, samtliga med låg/ingen utbildning eller en utbildning som inte är verifierad i svenska systemet. Antalet inkomna intresseanmälningar var 14. Deltagare har genom insatsen fått en bedömning om vad som kan vara ett lämpligt vidare steg inom den arbetslivsinriktade rehabiliteringen eller annan planering. Avslutsorsaker enligt SUS presenteras i tabell nedan.

	Kön	
	Kvinna	Totalt
Avslutsanledning		
Utskrivning pga sjukdom	1	1
Utskrivning-Fortsatt rehabilitering	6	6
Totalt	7	7

Partille, Härryda, Lerum, Alingsås

Nedanstående kommuner har valt att använda den utökade finansieringen riktad mot en utökad samverkan för målgruppen unga vuxna. Finansieringen täcker personalkostnader kopplade till uppdragen DUA⁴ samt KAA⁵. Med samordningsförbundets finansiering möjliggörs att uppdragen som i första hand endast gäller kommun och arbetsförmedling kompletteras med kompetens och verktyg från Västra Götalandsregionen/vården och försäkringskassan, samt framförallt kopplas till befintlig metodik och erfarenhet från verksamheten Balder.

Partille

Förbundet har finansierat en jobbcoach i Balder, utlånad från arbetsförmedlingen på heltid under perioden 1 april till årets slut. Partille valde att samlokalisera ett ungdomsteam bestående av medarbetare från Social- och arbetsförvaltningen, Utbildningsförvaltningen, Arbetsförmedlingen samt jobbcoach från Balder. En dag i veckan har teamet drop-in för att fånga och vägleda ungdomar som står utan aktivitet. Jobbcoachen från Balder jobbar med deltagare som behöver extra stöd och vägledning för att närma sig jobb eller studier. Under året har strukturer med regelbundna möten mellan socialtjänsten och arbetsförmedlingen kommit till stånd. Det har funnits en lättillgänglighet till studie- och yrkesvägledarna samt till handläggare på Försäkringskassan. De behov som framkommit är ökad tillgänglighet till vården då många unga vuxna har behov av stöd från vården men har svårt att etablera dessa kontakter vilket får effekten att hela den arbetslivsinriktade rehabiliteringen avstannar.

I dagsläget är det 23 unga vuxna aktuella på den tjänst som finansieras av SOF. Av dessa har 17 personer blivit inlagda i systemet SUS. Orsaken till de som inte blivit inlagda är allt för omfattande ohälsa eller att individerna gått till arbete omgående. Könsfördelningen är 75 % män och 25 % kvinnor.

Av de 7 individer som avslutats under tidsperioden så ser fördelning ut enligt nedan:

Avslutsorsak	Kvinnor	Män
Utbildning	1	3
Arbete	0	2
Aktivistesersättning	0	1
Totalt	1	6

Härryda

Förbundet har finansierat en jobbcoach från Balder under perioden 14 april till årets utgång placerad i Härryda kopplad till verksamheten "Take off".

Insatsen i Härryda är riktad till "hemmasittare", alltså personer som inte finns i kommunens eller arbetsförmedlingens system utan som av olika anledningar har fastnat hemma och kan antas bli försörjda utav föräldrarna. Åldern för deltagare är 16- 24 år. Take off gör bedömningen att det finns ca 280 unga vuxna i det geografiska området som varken arbetar eller studerar.

Take off Härryda har erbjudit bland annat drop-in tider där tillgång till studie- och yrkesvägledare, arbetsförmedlare samt jobbcoach från Balder funnits tillgängliga för stöd. Uppsökande verksamhet har skett genom marknadsföring via vykort till samtliga unga vuxna i åldern 20-24 år folkbokförda i kommunen, artikel i lokalpressens samt via sociala medier.

Under 2016 har stödet omfattat 19 kontakter med unga vuxna och anhöriga. De unga vuxna har etablerat en längre kontakt eller erbjudits en konsultativ insats. Könsfördelningen är 56 % män och 44 % kvinnor. De tre som hunnit avslutas har samtliga gått till arbete. Fokus under året varit på att etablera strukturer och finna en arena att samverka på, där personal finansierad av förbundet har utgjort nyckelroll.

⁴ Delegationen unga till arbete

⁵ Kommunernas aktivitesansvar för unga

Lerum

Förbundet finansierar en heltidstjänst, fördelat på två personer, från Lerums kommun till KAA, sektor lärande. Den ena anställningen har löpt från maj till årets slut och den andra anställningen från augusti till årets slut.

I Lerum sker ett professionellt utbyte mellan studie-och yrkesvägledare och jobbcoacher i Balder. Studie-och yrkesförmedlare inom KAA får tillgång till Balders metodik samt ett ökat utrymme att ge ett förlängt stöd till de individer som är i sådant behov. Metoden kom igång under hösten 2016 och har haft en stegring av antal besök och kontakter via mejl/telefon under hösten. Under årets sista månader var antalet kontakter via personliga möten runt 30 stycken/månad. Av de som avslutats perioden augusti till november är det sammanlagt 25 individer som gått vidare enligt tabell nedan.

Avslutsorsak	Kvinnor	Män
Utbildning	9	4
Arbete	1	0
Arbetsmarknadspolitiskt program	1	5
Arbetsförmedlingen	0	3
Myndighet	0	1
Annat	1	0
Totalt	12	13

Antal individer: 25

Alingsås

I Alingsås har kommunen valt att samlokalisera ungdomshandläggare inom AME, feriekoordinator, ungdomshandläggare på stöd och försörjning, samt representant från daglig verksamhet, KAA, gymnasieskolan, Komvux samt arbetsförmedlingens ungdomshandläggare. Förbundet finansierar en jobbcoach från Balder på deltid under perioden maj till december 2016, dock är tjänsten vakant under december månad. Verksamheten kallas Enter.

Målgruppen är unga vuxna mellan 16-24 år. Målet är att deltagaren ska få det stöd hen behöver på ett samlat ställe samt att förenkla samarbetet kopplat till arbetsgivarkontakter. Huvudsyftet är att minska ungdomsarbetslöshet och främst de som står längst från arbetsmarknaden och som en inte når med hjälp av dagens befintliga resurser på bl a Arbetsförmedlingen, kommunen osv. Enter syftar även till att finna en gemensam samverkansplattform mellan myndigheterna. Av de som nått verksamheten har mer än hälften varit utanför arbetsmarknaden eller studier under en period av 6 månader eller längre.

Verksamheten startade våren 2016 och har sedan dess nått 62 deltagare, fram till och med oktober. Remissinflödet till jobbcoach från Balder omfattar 16 personer. Befintlig coach erbjuder även vägledning till enskilda individer. Könsfördelningen på det totala antalet inskrivna unga vuxna inom Enter är 66 % män och 34 % kvinnor. Av de fyra som hunnit avslutas har 1 gått till arbete, 1 till studier och två har avslutats till annat.⁶

Fokus under året har varit att nå ut till unga samt vägleda dem mot rätt insats och på så sätt möjliggöra och underlätta en unges process till arbete eller studier. Ytterligare ett fokusområde har varit att få en samlad bild utav målgruppen samt av de UVAS⁷ som inte är kända för Arbetsförmedlingen och kommunen. Under hösten har Enter öppnat en filial i Sollebrunn för att öka tillgängligheten för boende där. Marknadsföringsinsatser har genomfört på mässor, ambulerande arbete, festivaler, och andra arenor där unga vuxna rör sig.

⁶ Annat kan var flytt, föräldraledig etc

⁷ Unga som varken arbetar eller studerar

Kunskapsdialog

Under hösten har Insjöriket startat upp kunskapsdialoger med personal på myndigheterna i upptagningsområdet. Under 2016 har två träffar genomförts. Vid det första tillfället var temat "Vad är ett samordningsförbund?", 33 personer närvarade, och vid det andra tillfället berättade Försäkringskassan om delar av sitt uppdrag kopplat till arbetslivsinriktad rehabilitering, 44 personer närvarade. Träffarna roterar mellan kommunerna. Fortsatta träffar kommer att erbjudas under 2017.

Balder

Verksamheten riktar sig till unga vuxna mellan 18-29 år med psykisk ohälsa och med behov av individuellt anpassade stödinsatser för att nå eller närma sig egen försörjning genom arbete eller studier.

2016 var Balders nionde verksamhetsår. Balder har under året bemannats av jobbcoacher, arbetspsykolog, arbetsterapeut, friskvårdsterapeut, aktivitetsansvarig samt samordnare. Balder har under året förstärkts med ytterligare fyra jobbcoacher varav tre har sina tjänster riktade mot DUA (delegationen för unga till arbete) fördelat på kommunerna Partille, Härryda och Alingsås.

2016 har 151 deltagare (69 kvinnor och 82 män) varit inskrivna i verksamheten varav 72 har avslutats efter en inskrivningstid på i medeltal 11 månader. Den 31 december stod 17 deltagare i kö och 79 var aktuella i verksamheten.

Remittenter är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunen och regionen. Deltagare kan även komma in på egenremiss.

Balder har under 2016 tagit emot 122⁸ remisser (vilket är 31 fler än föregående år)

Fyrtiofem procent av Balderdeltagarna har angett grundskola som högsta avslutade utbildningen. Fler män än kvinnor. Detta är anmärkningsvärt då arbetsmarknaden i princip kräver avslutat gymnasium. Detta speglar tyngden på målgruppen och den långa vägen till egen försörjning för verksamhetens målgrupp. Fyrtiotvå procent uppger att de har avslutat gymnasiet, några fler kvinnor än män. Endast fem procent av Balderdeltagarna har angett högskola/universitet som högsta avslutade utbildning.

Aktivitetsersättning är den vanligaste ersättningen vid start. Försörjningskälla vid start skiljer sig dock åt mellan kvinnor och män. Den vanligaste ersättningen för kvinnor är aktivitetsersättning, vilket fyrtio procent av kvinnorna har när de skrivs in i Balder. Av männen är det tjugofyra procent som uppger att de har aktivitetsersättning vid start i Balder. Flertalet av männen (26 %) uppger att de helt saknar inkomst när de startar i Balder. Av kvinnorna är det 6 % som uppger att de inte har någon offentlig försörjning. För dessa deltagare utan offentlig försörjning innebär det att de inte heller haft tillgång till det stöd som finns hos myndigheterna. Att säkerställa att deltagarna har försörjning och den stöttning de behöver i sin rehabilitering från välfärdsmyndigheterna ligger i linje med mänskliga rättigheter.

Andra ersättningsformer är aktivitetsstöd, försörjningsstöd, sjukpenning/rehabpenning.

Den stora förflyttningen görs från de som helt saknar någon som helst inkomst eller uppbär försörjningsstöd vid start till att vara självförsörjande i form av lön eller studier efter avslut. Av de sjuttiotvå ärenden (31 kvinnor och 41 män) som har avslutats under 2016 har ca 63 procent avslutats till arbete, studier eller aktivt arbetssökande (ca 11 %) vilket är en ökning från föregående år. Fler kvinnor än män avslutas mot icke subventionerade anställningar. Detta speglar även de senaste årens resultat. Den grupp som helt saknar försörjning vid inskrivning i verksamheten har alla efter avslut en försörjningskälla vilket ger större möjligheter att ta ansvar för sin situation och utvecklas vidare.

Under 2016 har metodutvecklingsarbetet fått stå tillbaka något då Balder rekryterat fyra nya coacher. Fokus har legat på att skapa gruppkänsla i Balderteamet, som vuxit sig till dubbel storlek jämfört med 2015. Tre av

---

⁸ varav 48 varit kvinnor och 74 män.

coacherna i Balder har varit knutna till "Delegationen för unga till arbete" i kommunerna Partille, Härryda och Alingsås och fokus lagts på att hitta formerna för effektivt samarbete.

Under hösten har ett samarbete startas med Nolby gård intresseförening i Alingsås som går under namnet "Gårdsteam". Intresseföreningen har sin bas på en äldre lantgård i en naturskön miljö, ca 2 km från Alingsås Centrum. Föreningen har en tydlig miljöprofil med visioner om hållbar utveckling som sin ledstjärna. Samarbetet handlar om att samordningsförbundets verksamheter erbjuds kostnadsfria arbetsträningsplaster på Nolby gård. Arbetsträningen sker i grupp med ledning av coach ifrån Balder. Syftet med "Gårdsteam" är att i en reell miljö kunna göra en bedömning gällande deltagarnas arbetsförmåga, fysik och sociala färdigheter. En viktig del av samarbetet är det professionella utbytet mellan samordningsförbundets personal och personal anställda av Nolby gårds intresseförening.

Samordningsförbundet har också ett värdefullt samarbete med hotell Panorama sedan hösten 2015 i form av Topsteam. Upplägget är detsamma som på Nolby gård. En gång i veckan finns möjlighet att ha en grupp deltagare på arbetsträning under ledning av arbetsterapeut och en jobbcoach från Balder.

Balder har under året fortsatt sitt förbättringsarbete vad gäller jämställdhetsintegrering. Detta bland annat genom att ha en stående punkt på verksamhetsmötena där gruppen vid varje tillfälle lyfter en jämtegreringsfråga. I arbetet med deltagare utgår coacherna från deltagarnas egenskaper istället för intressen när man undersöker vilka delar av arbetsmarknaden som är aktuell för varje enskild individ i syfte att försöka bredda arbetsmarknaden och att hjälpa deltagarna att se förbi den könsuppdelade arbetsmarknaden.

Balders arbete för att förbättra deltagarnas hälsa fortlöper och deltagarna erbjuds förutom det naturliga inslaget av hälsofokus även insatser av friskvårdsterapeut, kostkonsult, föreläsningar och AKTIV.

Under hösten har personal i Balder gått en HBTQ-utbildning via RFSL med syfte att Balder som verksamhet ska bli HBTQ-certifierat. Certifieringen kommer ske under våren 2017.

Två av coacherna har gått en utbildning i Supported Employment och två coacher har gått en utbildning i arbetsförmågebedömning. Flera medarbetare har även gått jämställdhetsutbildning och under året har medarbetare också gått olika utbildningar genom sina ordinarie arbetsgivare.

Mentorskap-Att utvecklas tillsammans

2016 har varit ett aktivt och händelserikt år. Det har genomförts utbildningar som totalt omfattat 75 personer⁹, varav 48 från arbetsgivarsidan och 27 från offentlig stödfunktion.

Som ett led i utvecklingsarbetet gjorde projektgruppen i våras ett besök i Kävlinge kommun och fick ta del av koncept Arbetsplatsambassadör, som i vissa delar påminner om Mentorskap-Att utvecklas tillsammans. Syftet var att lyfta tankar och diskussioner kring utveckling av mentorskap.

Under året har kontakt tagits med mentorer som deltagit i utbildningen, dels för att höra hur de arbetar vidare med mentorskap, och dels för att säkerställa att de har fått med sig de verktyg och den kunskap de behöver. Resultatet var positivt. Det mentorerna lyfter som utvecklingsområden är att arbeta med nätverket arbetsgivare emellan, och framför allt att merparten av arbetsgivarna efterfrågar ett tätare samarbete med förbunden och/eller medlemsparterna.

Den 6:e juli fick mentorskap möjligheten att presentera sitt arbete i Almedalen. Josefine Hollsten (Delta), Melina Myrbäck (Insjöriket) och Linda Nihlén (projektledare) höll i presentationen på ett frukostmöte, och fick också tillfälle att ta del av andra verksamheter samt att skapa nätverk med andra Samordningsförbund och intressenter. Detta resulterade i olika kontakter, bl.a. har mentorskap uppvaktats av Finsam Lund, Finsam Gotland, och Samordningsförbundet Samspelet i Karlstad.

---

⁹ Procentuell fördelning mellan kvinnor och män i offentlig stödfunktion: 81,5 % kvinnor och 18,5 % män.
Procentuell fördelning mellan kvinnor och män från arbetsgivarsidan: 69 % kvinnor och 31 % män.

I november var mentorskap Guldpartners på CSR Forum som hölls på Svenska Mässan. Projektgruppen är eniga om att det var och är ett bra forum att synas i, då deltagarna är motiverade och intresserade av att arbeta med hållbarhet, och mentorskap är en självklar del i den sociala hållbarheten.

Mentorskap har bjudits in till Finsamkonferensen i Malmö 2017, och projektledaren skall hålla en presentation tillsammans med Lena Strindlund, projektledare och verksamhetsdoktorand Samordningsförbundet Centrala Östergötland, som tillsammans med medarbetare tagit fram rapporten "Vägen till arbetsgivarna", där man frågat arbetsgivare vilka förutsättningar de behöver för att öppna sina arbetsplatser för personer/målgrupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Mentorskap har bjudit med Fredrik Östberg butikschef Rusta Sisjön, då Fredrik valt att utbilda dels sig själv och dels sina medarbetare i mentorskap.

Projektgruppen har under året haft två planeringsdagar, i mars respektive december. Utifrån dessa dagar har gruppen lyft frågor som handlar dels om hur vi arbetar vidare med utbildningen, dels hur vi attraherar arbetsgivare och dels hur vi arbetar ytterligare med den interna förankringen av mentorskap i varje samordningsförbund. Detta arbete fortsätter under 2017.

AKTIV

AKTIV syftar, med hjälp av fysisk aktivitet, till att förbättra deltagarens fysiska och psykiska hälsa och därmed öka deltagarens arbetsförmåga. AKTIV används som en första insats på vägen tillbaka till arbete och som en förträning inför fortsatt arbetslivsriktad rehabilitering samt förebyggande för att undvika sjukskrivning. Sex fysioterapeuter arbetar i verksamheten fördelat i våra fem kommuner. Härryda delar uppdraget på 2 fysioterapeuter. Resterande kommuner har en fysioterapeut vardera. Kontakt tas direkt med fysioterapeut i den aktuella kommunen. Därefter erbjuds ett introduktionssamtal med genomgång av individuellt träningschema. Träningen sker två dagar i vecka (fm resp em) under i genomsnitt 8 veckor. Förlängning av träningsperiod kan ske i mån av plats och behov för deltagaren.

AKTIV vänder sig till personer i åldrarna 16-65 år.

Under året har 285 individer deltagit i AKTIV (183 kvinnor och 102 män). Dock har Alingsås haft en låg andel under 2016. Detta kan förklaras genom att andra verksamheter inom förbundet så som Utökat AKTIV och Hälsoporten Eken har tagit fysioterapeutens tid i anspråk. AKTIV har då fått stå undan.

232 deltagare har kommit nya till Aktiv under året och 227 deltagare har avslutats.

Remitter till verksamheten är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vårdgivare, kommunerna, öppenvårdspsykiatri samt verksamheter finansierade av Samordningsförbundet t.ex. individsamverkansteamet och Balder. Remittenterna informeras om verksamheten genom skriftligt material samt vid informationsträffar.

I och med det pågående projektet Utökat AKTIV (UA) har personer intresserade av AKTIV erbjudits fler alternativ inom fysisk aktivitet utöver träning på gym. I UA erbjuds promenader, avslappning och medicinsk yoga. En del personer med psykisk ohälsa kan uppleva gymmiljön som påfrestande men genom att delta i den fysiska delen inom UA har detta kunna föregås genom promenader och medicinsk yoga.

Förbundet arbetar aktivt med att utbilda personalen i jämställdhet och erbjuder därmed en grundutbildning i jämställdhet. Tre av sex fysioterapeuter har under 2016 gått utbildningen.

Medverkan i AKTIV skall leda till förbättrad hälsa för deltagaren. Den förbättrade hälsan kan i sin tur leda till ökad arbetsförmåga.

Utökat AKTIV

Tillsammans med ytterligare fem samordningsförbund har förbundet beviljats drygt 19 miljoner kronor i ESF-medel till ett treårigt projekt kallat Inkluderande rehabilitering (okt 2015- juni 2018). Genom övergripande aktiviteter och lokala delprojekt utvecklas den samordnade rehabiliteringen i de tio kommunerna (Göteborg med kranskommuner).

Delprojektet Utökat AKTIV syftar till att förbättra psykisk hälsa genom livsstilsförändring och fysisk träning. Genom att öka medvetenheten och upplevelsen av psykisk och fysisk hälsa samt en ökad livskvalité hoppas undvika av långa rehabiliteringstider och utestängning från arbetsmarknaden. Delprojektet ska även erbjuda hälsofrämjande insatser och samhällsinformation till personer med utländsk härkomst samt öka deltagarnas integration i samhället.

Under året har tre grupper med sammanlagt 34 personer (26 kvinnor och 8 män), två grupper i Alingsås och en i Härryda, deltagit och tagit del av projektets fyra ben. Metoden Redesigne Daily Organization (ReDo, som är en arbetsterapeutisk metod), fysisk aktivitet, avslappning och coaching ut mot arbetsmarknaden, nedan nämnd som arbetsplatsförlagd aktivitet. Kursen ges under 16 veckor och deltagarna får stöd av arbetsterapeut, friskvårdsterapeut, fysioterapeut, instruktör inom medicinsk yoga samt arbetsförmedlare/coach. Under 2017 ska grupper genomföras i Lerum och Partille.

Utökat AKTIV vänder sig till kvinnor och män i arbetsför ålder (16-64 år) som varit sjukskrivna minst 6 månader och/eller arbetslösa minst 12 månader.

Remitter till verksamheten är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vårdgivare, kommunerna samt verksamheter finansierade av Samordningsförbundet t.ex. individsamverkansteamerna. Remittenterna informeras om verksamheten genom skriftligt material samt vid informationsträffar.

Utökat AKTIV har som mål att under projekttiden erbjuda metoden till 100 personer och önskar uppnå ett resultat på 5 personer som når arbete eller studier. Redan nu har 4 personer (3 kvinnor och 1 man) av 34 personer inom projektet skrivits ut mot arbete/studier till någon del. 21 deltagare har avslutats under året, 16 kvinnor och 5 män. 12 kvinnor och 4 män har avslutats till annan rehabiliteringsinsats, vilket kan ses som att ta steg närmare arbetsmarknaden. 90 personer av 100 ska efter projektidens slut närmast sig arbetsmarknaden samt 5 personer som förväntas avslutas av andra skäl exempelvis pga sjukdom, flytt osv.

Metodutveckling och uppföljning sker kontinuerligt kopplat till delprojektets mål, innehåll och deltagare. Innehållet har delvis reviderats för att tydliggöra projektets målgrupp och innehåll, samt för att öka möjligheten att fler personer ska delta.

Tanken är att ha två spår pågående samtidigt, ett spår är att ha kvar samma inriktning ReDo inkl. arbetsplatsförlagd aktivitet, fysisk aktivitet, avslappning och föreläsningar under 16 veckor. Det andra spåret innebär att under 16 veckor erbjuda fysisk aktivitet inkl. föreläsningar. Men deltagaren har vid behov tillgång till samtal med personal i projektet när det gäller mål och inriktning. Det finns en ambition att på detta sätt bättre nå deltagare med utländsk härkomst samt nå ut till fler deltagare.

Det har visat sig att det är viktigt att ha två handledare/gruppledare som deltar hela tiden vid grupptillfällena för att öka tryggheten i gruppen, underlätta samarbetet, informationsöverföring etc. En jämnare ansvarsfördelning minskar risk för missförstånd i deltagargruppen.

En workshop kring jämställdhet har genomförts under året där projektet fått ta del av Genuskompassen, ett samarbete mellan tre samordningsförbund (Göteborg Centrum, Göteborg Väster samt Insjöriket), som är verktyg i arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering. För att öka kvinnors och mäns lika möjligheter att närma sig studier och arbete, behöver det brytas invanda mönster och förväntningar som ställs på individer beroende på kön. Genuskompassen skall vara ett stöd för att undvika att hamna i genusfällor i mötet med kvinnor och män i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering.

Granskning av det egna språkbruket i materialet för kursen ReDo har gjorts. Exempelvis har ordet "föra dagbok" (som kan uppfattas som en aktivitet som i huvudsak utförs av kvinnor) bytts ut till ordet "föra anteckningar" (som kan uppfattas som en mer könsneutral aktivitet).

En del av materialet inom kursen ReDo berör fördelningen av hem- och omsorgsarbete vilket faller väl i linje med det politiska delmålet jämn fördelningen av obetalt arbete.

1.5 Styrelsens arbete under året

Styrelsen har under 2016 haft sex stycken sammanträden. Delar av styrelsen har deltagit på den nationella konferensen för Samordningsförbund i Eskilstuna. Malin Welin, försäkringskassan och Anna Strand, Partille kommun var ordförande och vice ordförande vid ingången av året. I februari skiftades presidiet till Eva Andersson, Lerums kommun och Johnny Öhman arbetsförmedlingen. Övriga ledamöter har under året varit Eva Mattson Hill (L) och Soraya Zarsa Lundberg (S) från regionen, Daniel Filipsson, (M) Alingsås kommun, Evalotta Liljenzin (M) Härryda kommun, Bernt Runberg, (S) Mölndals stad, Sofia Sandänger Försäkringskassan och Karin Skönvall Hesslind arbetsförmedlingen.

Under oktober genomfördes ett medlemsråd där Lerums kommun stod för värdskapet.

1.6 Ekonomiskt utfall

Sammanfattning av det ekonomiska resultatet samt förklaring till ev. avvikelse från budget. Hantering av förbundets eventuella över/underskott.

1.6.1 Ekonomisk sammanfattning

Belopp tkr	Utfall jan-dec 2016	Aktuell budget jan-dec 2016	Avvikelse utfall – budget	Bokslut helår 2015
Nettokostnad	16 967			11 793
Bidrag/intäkt	17 375			11 942
Resultat	427			149
Utgående eget kapital	1 440			1 014
Likvida medel	7 035			3 982

2. Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2016-01-01 -2016-12-31	2015-01-01 -2015-12-31
Verksamhetens medlemsavgifter	1	16 693 705	11 881 000
EU-medel och andra bidrag	1	612 517	-
Övriga intäkter		68 423	61 060
Verksamhetens kostnader Avskrivningar		-16 966 639	-11 793 305
Verksamhetens nettokostnad		408 006	148 755
Finansiella intäkter		18 520	107
Finansiella kostnader		-	-
Resultat före extraordinära intäkter			
Extraordinära intäkter		-	-
Periodens/årets resultat		426 526	148 826

3. Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgång			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	2	2 320 362	607 208
Kassa och banktillgodohavande		7 034 693	3 982 288
Summa omsättningstillgångar		9 355 055	4 589 496
Summa tillgångar		9 355 055	4 589 496
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		1 440 217	1 013 690
Avsättning		-	-
Långfristiga skulder		-	-
Kortfristiga skulder	3	7 914 838	3 575 806
Summa eget kapital och skulder		9 355 055	4 589 496
Ansvarsförbindelser		-	-

4. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, den löpande verksamheten

Belopp i kr.	2016-12-31	2015-12-31
Periodens/årets resultat	426 526	148 862
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	426 526	148 862
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-1 713 154	-162 611
Ökning/minskning kortfristiga skulder	+4 339 033	+422 302
Kassaflöde för den löpande verksamheten	3 052 405	408 553
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3 052 405	408 553
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	-
Årets kassaflöde	3 052 405	408 553
Likvida medel vid årets början	3 982 288	3 573 735
Likvida medel vid årets slut	7 034 693	3 982 288

5. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

6. Noter

Not 1. Verksamhetens medlemsavgifter

	2016-12-31	2015-12-31
Driftbidrag från staten	8 347 705	5 940 000
Driftbidrag från Mölndals Stad	1 223 000	876 000
Driftbidrag från Partille kommun	709 000	500 000
Driftbidrag från Härryda kommun	705 000	495 000
Driftbidrag från Lerums kommun	772 000	556 000
Driftbidrag från Alingsås kommun	764 000	544 000
Driftbidrag från landsting/region	4 173 000	2 970 000
Driftbidrag från ESF	612 517	-
Summa	17 306 222	11 881 000

Not 2. Fordringar

	2016-12-31	2015-12-31
Kundfordringar	135 511	-
Avräkningskonto för skatter och avgifter	62 755	62 368
Fordran mervärdesskatt	324 198	296 790
Övr kortfristiga fordringar	27 436	-
Interimsfordringar	1770 462	248 050
Summa	2 320 362	607 208

Not 3. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna semesterlöner inkl sociala avgifter	14 051	24 590
Förutbetalda intäkter	1 205 000	-
Upplupna kostnader	1 129 309	898403

7. Utfall budget per verksamhet**Sammanställning av utfall och budget 2016**

Insatser (tkr)	Budget 2016	Utfall 2016	Differens
Ledning	325	308	-17
Information/Utveckling	100	170	70
AKTIV	1 300	997	-303
Utökat AKTIV	1 600	1 495	-105
Individsamverkansteam	3 300	3 684	384
Grön Rehabilitering	500	440	-60
Kompetensutveckling	200	323	123
Uppföljning/Utvärdering	350	89	-261
Balder	5 000	5 578	578
Kansli	2 000	1 787	-213
Övrigt	280	427	147
Summa insatser	14 955	15 298	343

8. Styrelsens beslut

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Datum:.....

.....
Johnny Öhman
Ordförande

.....
Eva Mattsson-Hill
Vice ordförande

.....
Sofia Sandänger
Ledamot

.....
Eva Lotta Liljenzin
Ledamot

Bilaga:
Statistikbilaga

ARBETS MATERIAL